

**KOMENDA GŁÓWNA
PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ**

ZATWIERDZAM

Zastępca Komendanta Głównego
Państwowej Straży Pożarnej
st. bryg. Paweł Frysztak
(podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym)

**PROGRAM
SZKOLENIA DOSKONALĄCEGO
Z ZAKRESU
EWAKUACJI Z KOLEI LINOWYCH
GONDOŁOWYCH**

Warszawa, 09-01-2025 r.

Opracowanie merytoryczne:

- kpt. Michał Konarski – KW PSP Katowice
- st. asp. w st. spocz. Janusz Rutka

Konsultacje merytoryczne:

- Zespół Komendanta Głównego PSP ds. ratownictwa wysokościowego

Konsultacje metodyczne:

- Biuro Edukacji KG PSP

Spis treści

I.	ZAŁOŻENIA DYDAKTYCZNO-WYCHOWAWCZE.....	4
1.	Cel szkolenia	4
2.	Sylwetka absolwenta.....	4
3.	Warunki przyjęcia na szkolenie	4
4.	Uprawnienia absolwenta	4
II.	REALIZACJA PROCESU DYDAKTYCZNEGO	5
1.	Organizacja szkolenia	5
2.	Zalecenia i wskazówki metodyczne.....	6
3.	Plan nauczania.....	8
III.	TREŚCI KSZTAŁCENIA	9
1.	Techniki dotarcia do poszkodowanych na kolei linowej gondolowej – 1T, 2P.....	9
2.	Techniki ratownicze i ewakuacyjne z kolei linowych gondolowych – 1T, 4P	10
IV.	LITERATURA	11
V.	ZAŁĄCZNIKI	12

I. ZAŁOŻENIA DYDAKTYCZNO-WYCHOWAWCZE

1. Cel szkolenia

Celem szkolenia jest przygotowanie słuchacza do wykonywania zadań ratownictwa wysokościowego w zakresie podstawowym podczas awaryjnego zatrzymania kolei linowej gondolowej.

2. Sylwetka absolwenta

Po ukończeniu szkolenia słuchacz powinien:

- a) w sferze poznawczej:
  - omawiać zasady bezpieczeństwa podczas wykonywania działań ratowniczych na kolejach linowych gondolowych,
  - omawiać techniki ratownicze i ewakuacyjne,
  - omawiać zasady współpracy w trakcie działań na kolejach linowych gondolowych,
  - omawiać zasady doboru sposobu ewakuacji z kolei linowych gondolowych,
- b) w sferze praktycznej:
  - dobierać i przygotowywać do pracy sprzęt ratownictwa wysokościowego do ewakuacji na kolejach linowych gondolowych,
  - budować układy do opuszczania,
  - dobierać techniki ratownicze i ewakuacyjne,
  - prowadzić działania z zakresu ratownictwa wysokościowego na kolejach linowych gondolowych,
- c) w sferze motywacyjnej, mieć ukształtowane postawy:
  - odpowiedzialności za stan techniczny sprzętu do ewakuacji na kolejach linowych gondolowych,
  - odpowiedzialności za bezpieczeństwo swoje oraz innych ratowników i poszkodowanych.

3. Warunki przyjęcia na szkolenie

Warunkiem przyjęcia na szkolenie jest skierowanie, którego wzór określa załącznik nr 1, potwierdzające określone w skierowaniu wymagania.

4. Uprawnienia absolwenta

Absolwent szkolenia może wykonywać zadania w zakresie podstawowym określonym programem szkolenia podczas ewakuacji z kolei linowych gondolowych techniką jednej liny.

II. REALIZACJA PROCESU DYDAKTYCZNEGO

1. Organizacja szkolenia

- a. Szkolenie realizowane jest przez:
  - szkołę Państwowej Straży Pożarnej,
  - ośrodek szkolenia komendy wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej.
- b. Zajęcia na szkoleniu mogą prowadzić:
  - osoby, które ukończyły w ramach działalności wspomagającej nadzoru dydaktycznego warsztaty instruktorskie przygotowujące do realizacji przedmiotowego szkolenia,
  - instruktorzy i starsi instruktorzy ratownictwa wysokościowego KSRG.
- c. Osobą odpowiedzialną za prawidłową realizację szkolenia jest kierownik szkolenia. Kierownik musi spełniać wymagania określone w ppkt. b), a do jego zadań należy:
  - wybór kadry dydaktycznej,
  - opracowanie, w porozumieniu z kadrą dydaktyczną, szczegółowego planu szkolenia,
  - przygotowanie sprzętu niezbędnego do realizacji zajęć,
  - uzgodnienie z właścicielami obiektów, zasad wykorzystania obiektu (wymagana kolej linowa gondolowa 4-6 osobowa),
  - weryfikacja sprzętu przywiezionego przez uczestników szkolenia,
  - zapewnienie jednego zestawu ratownictwa medycznego R1 z AED do zabezpieczenia medycznego na każdą ćwiczącą grupę podczas zajęć praktycznych,
  - prowadzenie nadzoru nad realizacją programu szkolenia,
  - prowadzenie zajęć podczas szkolenia,
  - przygotowanie dokumentacji szkoleniowej.
- d. Podstawą organizacji procesu dydaktycznego jest plan nauczania. Podstawową formą nauczania jest lekcja, której odpowiada jedna godzina dydaktyczna trwająca 45 minut. Dopuszcza się łączenie jednostek lekcyjnych.
- e. Na realizację programu przewidziano **8 godzin dydaktycznych**.
- f. Warunkiem ukończenia szkolenia jest obecność na minimum 87% zajęć przewidzianych programem szkolenia oraz zaliczenie praktycznych elementów szkolenia wskazanych w indywidualnej karcie umiejętności, stanowiącej załącznik nr 2.
- g. Słuchacz, który spełnił wymogi określone w punkcie f. otrzymuje zaświadczenie o ukończeniu szkolenia, zgodnie ze wzorem zawartym w załączniku nr 3.

2. Zalecenia i wskazówki metodyczne

- a. Zajęcia teoretyczne powinny być organizowane dla całej grupy słuchaczy.
- b. Zajęcia praktyczne należy przeprowadzić z grupą liczącą 6 lub 12 osób, na którą przypada odpowiednio 2 lub 4 instruktorów.
- c. W przypadku niestawienia się w dniu rozpoczęcia szkolenia jednej lub kilku spośród zakwalifikowanych osób, decyzję o realizacji szkolenia podejmuje prowadzący zajęcia.
- d. Przed szkoleniem kierownik szkolenia ma obowiązek przedstawić słuchaczowi:
  - program i zalecaną literaturę,
  - zasady realizacji programu i zaliczenia szkolenia oraz sposób bieżącej kontroli wyników nauczania.
- e. W rozkładzie zajęć dydaktycznych należy uwzględnić korelację tematyczną.
- f. Do prawidłowej realizacji zajęć praktycznych niezbędne jest wyposażenie instruktora w sprzęt zgodny z wymogami organizacyjnymi szkolenia, odpowiadający minimalnie wyposażeniu indywidualnemu słuchacza.
- g. Do prawidłowej realizacji zajęć praktycznych organizator szkolenia zobowiązany jest do zapewnienia sprzętu określonego w załączniku nr 4.
- h. Organizator szkolenia może dopuścić, aby słuchacz korzystał podczas szkolenia ze swojego indywidualnego sprzętu (który wykorzystywany jest w macierzystej jednostce). Sprzęt ten musi posiadać dopuszczenie do użytkowania i aktualne badanie / przegląd.
- i. W trakcie szkolenia należy zapewnić warunki do realizacji celu głównego oraz celów szczegółowych m. in. poprzez:
  - przestrzeganie zasad nauczania,
  - łączenie metod asymilacji wiedzy z metodami samodzielnego dochodzenia do wiedzy.
- j. Prowadzący zajęcia, w trakcie realizacji tematów przewidzianych w planie nauczania powinni zwracać szczególną uwagę na:
  - poprawną terminologię,
  - wykorzystywanie do ćwiczeń tylko sprzętu sprawnego pod względem technicznym,
  - poprawne wykonywanie czynności,
  - kształtowanie pożądanych umiejętności oraz koniecznych nawyków.
- k. W trakcie realizacji szkolenia powinna być dokonywana ocena osiągnięć słuchaczy. Zaleca się stosowanie takich metod kontroli osiągnięć słuchaczy jak pytania ustne czy zadania praktyczne.
- l. Zajęcia teoretyczne powinny być realizowane w pomieszczeniach zapewniających odpowiednie warunki higieny szkolnej oraz wyposażonych zarówno w proste, jak i techniczne środki dydaktyczne.
- m. Zajęcia praktyczne powinny odbywać się, z zapewnieniem niezbędnego sprzętu, w miejscach, które umożliwiają ich sprawną i bezpieczną realizację.
- n. Zajęcia praktyczne należy poprzedzić odprawą organizacyjną, którą prowadzi prowadzący zajęcia. Celem odprawy jest zapoznanie słuchaczy z tematyką i celem ćwiczeń oraz omówienie ich przebiegu.
- o. W toku ćwiczeń prowadzący kontroluje poprawność wykonania powierzonych zadań, a w razie zauważenia nieprawidłowości, na bieżąco koryguje błędy w ramach instruktażu indywidualnego bądź grupowego.

- p. W instruktażu końcowym (po zakończeniu zajęć praktycznych), prowadzący powinien podsumować zajęcia, przeanalizować najczęściej popełniane błędy, wskazać ich źródło oraz sposób prawidłowego wykonania czynności.
- q. Szczegółowe zalecenia dotyczące realizacji treści kształcenia zawarte są w uwagach przy poszczególnych tematach.
- r. W trakcie realizacji zajęć należy przypomnieć słuchaczom zasady współpracy, w tym zasady dysponowania i współdziałania z SGRW.
- s. Należy również dokładnie omówić przebieg akcji na kolei linowej gondolowej ze szczególnym uwzględnieniem roli kierownika kolei w kontekście czasu podjęcia decyzji o ewakuacji i zadań obsługi podczas trwania ewakuacji kolei linowej gondolowej.

3. Plan nauczania

Lp.	Temat	Liczba godzin		
		T	P	R
1.	Techniki dotarcia do poszkodowanych na kolei linowej gondolowej	1	2	3
2.	Techniki ratownicze i ewakuacyjne z kolei linowych gondolowych	1	4	5
RAZEM:		2	6	8

T – zajęcia teoretyczne, P – zajęcia praktyczne, R – razem

III. TREŚCI KSZTAŁCENIA

1. Techniki dotarcia do uszkodzonych na kolei linowej gondolowej – 1T, 2P

Materiał nauczania

Pojęcie asekuracji i autoasekuracji na kolejach linowych gondolowych. Poruszanie się na podporze kolei linowej gondolowej, w tym po drabinie podpory, z wykorzystaniem technik asekuracji i autoasekuracji. Zasady asekuracji i autoasekuracji podczas poruszania się po linie kolei linowej gondolowej.

Cele szczegółowe

W wyniku realizacji słuchacz powinien umieć:

- wskazać zasady podejmowania decyzji o konieczności zastosowania asekuracji ratownika,
- poprowadzić autoasekurację i asekurację podczas przebywania (pracy) na podporze, linie nośnej kolei i gondoli,
- wyjaśnić zasady bezpiecznego poruszania się z wykorzystaniem lonży asekuracyjnej na kolei linowej gondolowej,
- wyjaśnić zasady bezpiecznego poruszania się z wykorzystaniem rolki do poruszania się po linie trakcyjnej kolei linowej gondolowej,
- poruszać się po podporze, po linie trakcyjnej kolei i drabinie z wykorzystaniem lonży asekuracyjnej,
- poruszać się po linie trakcyjnej kolei linowej gondolowej z wykorzystaniem rolki do poruszania się po linie trakcyjnej kolei,
- zastosować asekurację podczas poruszania się po linie trakcyjnej kolei linowej gondolowej w zależności od odległości pomiędzy gondolami.

Uwagi dotyczące realizacji tematu:

W ramach realizacji tego tematu instruktor powinien zrealizować ćwiczenie, podczas którego słuchacz będzie nabywał umiejętności prawidłowego prowadzenia asekuracji podczas poruszania się po konstrukcji podpory i linie kolei linowej gondolowej.

W pierwszej kolejności zajęć praktycznych należy przeprowadzić trening na podporze uwzględniający:

- wyjście po drabinie podpory z zastosowaniem lonży typu Y z absorberem,
- opuszczenie ratownika z dołu,
- zjazd (wycof) ratownika, lina przełożona przez konstrukcję.

Zaleca się, aby w miarę możliwości zajęcia praktyczne przeprowadzać w warunkach zróżnicowanych pod względem wysokości podpory.

Podczas realizacji tego tematu należy nawiązać do szkolenia doskonalącego z zakresu ewakuacji z kolei linowych krzesetkowych.

2. Techniki ratownicze i ewakuacyjne z kolei linowych gondolowych – 1T, 4P

Materiał nauczania

Dobór i wykorzystanie stanowisk ratowniczych podczas ewakuacji z kolei linowej gondolowej. Umiejscowienie stanowiska ratowniczego. Techniki do ewakuacji z kolei linowych gondolowych:

- układy ratownicze z wykorzystaniem technik linowych do opuszczania z dołu,
- zastosowanie techniki jednej liny podczas opuszczania z kolei linowej gondolowej.

Cele szczegółowe

W wyniku realizacji słuchacz powinien umieć:

- omówić zasady doboru i wykorzystania stanowisk ratowniczych na kolei linowej gondolowej,
- zbudować stanowisko do opuszczania z kolei linowej gondolowej na elemencie konstrukcyjnym gondoli,
- zbudować układ do opuszczania z dołu,
- ewakuować poszkodowanych z wykorzystaniem układu do opuszczania z dołu,
- zbudować układ do wycofu z gondoli,
- zjechać po linie po zbudowaniu układu do wycofu z gondoli,
- zastosować technikę jednej liny podczas opuszczania i asekuracji.

Uwagi dotyczące realizacji tematu:

Zajęcia praktyczne należy poprzedzić pokazem ewakuacji zwracając uwagę na wszystkie istotne elementy ewakuacji – instruktaż z pokazem.

Podczas zajęć należy przeprowadzić ćwiczenia, w których każdy uczestnik zajęć powtórzy:

- ewakuację z 3 gondoli,
- przejazd przez co najmniej 1 gondolę,
- wycof ratownika z gondoli.

Podczas prowadzenia ćwiczeń należy połączyć wszystkie elementy z poszczególnych tematów, powodując jak największe urealnienie wykonywanych zadań.

Różnica poziomów na odcinku ratowniczym z wykorzystaniem technik linowych powinna wynosić 10 – 25 m.

Podczas wszystkich ćwiczeń należy wykorzystywać pozoranta (uczestnik szkolenia).

IV. LITERATURA

1. „Zasady organizacji ratownictwa wysokościowego w krajowym systemie ratowniczo-gaśniczym”, KG PSP.
2. Rozporządzenie Ministra Transportu w sprawie warunków technicznych dozoru technicznego w zakresie projektowania, wytwarzania, eksploatacji, naprawy i modernizacji urządzeń transportu linowego.
3. H. Kudzielka „Koleje linowe i wyciągi narciarskie. Budowa i eksploatacja”, Krosno 2010 r.
4. Ustawa o bezpieczeństwie i ratownictwie w górach i na zorganizowanych terenach narciarskich.
5. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury w sprawie zasadniczych wymagań dla kolei linowych przeznaczonych do przewozu osób.
6. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/424 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie urządzeń kolei linowych i uchylenia dyrektywy 2000/9/WE.
7. PN-EN 1909:2017-04 Wymagania bezpieczeństwa dla osobowych kolei linowych - Sprowadzanie pojazdów i ewakuacja.
8. PN-EN 365. Środki ochrony indywidualnej chroniące przed upadkiem z wysokości – Ogólne wymagania dotyczące instrukcji użytkowania, konserwacji, badań okresowych, napraw, znakowania i pakowania.
9. Porozumienie o współpracy pomiędzy TDT, TOPR i GOPR.
10. Instrukcje obsługi sprzętu.
11. Analizy działań ratowniczych oraz tematyczne artykuły z magazynów o tematyce ratowniczej.
12. Baza Wiedzy KG PSP <https://www.gov.pl/web/kgpsp/baza-wiedzy>.

V. ZAŁĄCZNIKI

Załącznik nr 1

.....
(pieczęćka jednostki delegującej)

KARTA SKIEROWANIA

Jednostka delegująca

Nazwa .....

Adres .....

tel. / fax / e-mail .....

Kieruję Pana / Panią.....

(stopień, imię i nazwisko)

Nr ewidencyjny PSP* .....

na szkolenie doskonalące z zakresu ewakuacji z kolei linowych gondolowych

realizowane w dniach ..... w .....

Oświadczam, że kierowany / -a posiada:

- a) ukończone „Szkolenie doskonalące z zakresu ewakuacji z kolei linowych krzeselkowych” lub równorzędne,
  - b) kwalifikacje ratownika, aktualne na czas trwania szkolenia, zgodne z wymaganiami określonymi w ustawie o Państwowym Ratownictwie Medycznym,
  - c) kartę szkolenia wstępnego w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy lub zaświadczenie o ukończeniu szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy, aktualne na czas trwania szkolenia,
  - d) ubiór umożliwiający realizację szkolenia, w tym rękawice do działań technikami linowymi,
- oraz

w przypadku strażaka PSP – kierowany / -a:

- e) nie posiada przeciwwskazań do pełnienia służby na stanowiskach bezpośrednio związanych z działaniami ratowniczymi,
- f) posiada orzeczenie komisji lekarskiej lub zaświadczenie lekarskie potwierdzające okresowe badanie lekarskie, aktualne na czas trwania szkolenia.

w przypadku strażaka ratownika OSP – kierowany / -a posiada:

- e) zaświadczenie lekarskie potwierdzające możliwość udziału w działaniach ratowniczych,
- f) ważne ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków.

.....
(miejsowość, data)

.....
(podpis przełożonego uprawnionego do mianowania)**

W przypadku strażaków ratowników OSP:

* - data i miejsce urodzenia

** - imię, nazwisko i pieczęć przedstawiciela Urzędu Gminy albo Naczelnika OSP.

**Indywidualna karta realizacji szkolenia – minimalny zakres zadań praktycznych
podczas „Szkolenia doskonalącego z zakresu ewakuacja z kolei linowych
gondolowych”**

.....
(stopień, imię i nazwisko słuchacza)

.....
(stopień, imię i nazwisko prowadzącego zajęcia; jednostka)

Lp.	Rodzaj zadania	Minimalna liczba powtórzeń	Forma realizacji	Uwagi
Węzły – powtórka				
1.	Ósemka	8 razy	Przećwiczył	
2.	Kluczka	2 razy	Przećwiczył	
Budowa stanowisk na kolei				
3.	Na kratownicy kolei	3 razy	Przećwiczył	
4.	Na linii trakcyjnej kolei z wykorzystaniem rolki	4 razy	Przećwiczył	
5.	Z użyciem „żywego stanowiska” (z ciała) z wykorzystaniem przyrządu z automatyczną blokadą	4 razy	Przećwiczył	
Przygotowanie do ewakuacji				
6.	Worowanie liny	3 razy	Przećwiczył	
7.	Zakładanie uprzęży	2 razy	Przećwiczył	
8.	Kompletowanie rolki do kolei linowej i lonży asekuracyjnej	2 razy	Przećwiczył	
9.	Wpinanie liny do przyrządu z automatyczną blokadą i obsługa	6 razy	Przećwiczył	
Techniki dotarcia do uszkodzonego na kolei linowej				
10.	Wyjście po drabinie podpory z zastosowaniem lonży typu Y z absorberem	3 razy	Przećwiczył	
11.	Asekuracja podczas poruszania się po konstrukcji podpory	3 razy	Przećwiczył	
12.	Opuszczenie ratownika z dołu	1 raz	Przećwiczył	
13.	Zjazd (wycof) ratownika, lina przełożona przez konstrukcję	1 raz	Przećwiczył	
Ewakuacja z kolei linowej z wykorzystaniem technik linowych				
14.	Ewakuacja z gondoli	3 razy	Przećwiczył	
15.	Przejazd przez gondolę	1 raz	Przećwiczył	
16.	Opuszczanie osób ewakuowanych	3 razy	Przećwiczył	
17.	Wycof ratownika	2 razy	Przećwiczył	
18.	Asekuracja podczas poruszania się po linii trakcyjnej kolei w przypadku, kiedy odległość pomiędzy gondolami jest większa niż długość liny ratowniczej	1 raz	Przećwiczył	

.....
(podpis prowadzącego zajęcia)

.....
(pieczęć podłużna)

ZAŚWIADCZENIE

.....
(stopień, imię i nazwisko)

Nr ewidencyjny PSP* .....

ukończył ...

szkolenie doskonalące z zakresu ewakuacji z kolei linowych gondolowych

przeprowadzone w .....

w dniu .....r.

według programu z dnia .....

zatwierdzonego przez .....

.....

....., dnia .....r.
(miejscowość)

Nr.....

ORGANIZATOR

.....
(pieczęć, podpis)

* - w przypadku strażaków ratowników OSP należy podać datę i miejsce urodzenia

Lp.	Temat	Liczba godzin		
		T	P	R
1.	Techniki dotarcia do uszkodzonych na kolei linowej gondolowej	1	2	3
2.	Techniki ratownicze i ewakuacyjne z kolei linowych gondolowych	1	4	5
RAZEM:		2	6	8

T – zajęcia teoretyczne, P – zajęcia praktyczne, R – razem

Załącznik nr 4

Wykaz sprzętu niezbędnego do realizacji „Szkolenia doskonalącego z zakresu ewakuacja z kolei linowych gondolowych” na każdą 6 osobową grupę szkoleniową

Lp.	Rodzaj sprzętu	Liczba
1.	Worek na sprzęt	8 szt.
2.	Worek na linę	4 szt.
3.	Lina 50 m	3 szt.
4.	Uprząż ewakuacyjna	3 szt.
5.	Taśma 150 cm	18 szt.
6.	Szelki bezpieczeństwa	6 szt.
7.	Karabinek stalowy	18 szt.
8.	Karabinek stalowy owalny	3 szt.
9.	Karabinek trójkąt 10 mm lub otwierany krętlik	3 szt.
10.	Karabinek owal 8 mm	3 szt.
11.	Karabinek typu MGO	3 szt.
12.	Przyrząd zjazdowy	6 szt.
13.	Lonża nieregulowana*	3 szt.
14.	Lonża typu Y z absorberem	3 szt.
15.	Rolka do ratownictwa na kolejach linowych	3 szt.
16.	Kask	6 szt.

* - wymagana lonża o długości 80 cm

Szczegółowe parametry sprzętu określają „Zasady organizacji ratownictwa wysokościowego w krajowym systemie ratowniczo-gaśniczym”.

Ponadto w celu właściwej realizacji treści programowych organizator szkolenia zobowiązany jest zapewnić poniższy sprzęt na każdą 6 osobową grupę szkoleniową.

Lp.	Rodzaj sprzętu	Liczba	Uwagi
1.	Lina 100 m	3 szt.	Lina półstatyczna typu „A”, średnica 10,5 - 11 mm, spełniająca wymogi normy PN-EN 1891
2.	Lonża regulowana	3 szt.	Lonża regulowana 5 m (bez karabinka do wpięcia lonży) CE EN 358, CE EN 12841 typ C, EN 795 typ B i C